

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 907/2017
11.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Љубице Милутиновић, председника већа, Јасминке Станојевић и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Драгана Вуканић из ..., против тужене – противтужиле ББ из ..., чији је пуномоћник адвокат Тамара Ракић из ..., ради развода брака и вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиоца - противтуженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 726/16 од 10.01.2017. године, у седници већа одржаној 11.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца – противтуженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 726/16 од 10.01.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П2 1327/15 од 09.11.2016. године, ставом првим изреке, одлучено је да се тужбени и противтужбени захтев делимично усвајају. Ставом другим изреке, разведен је брак парничних странака закључен 13.05.2010. године у .... Ставом трећим изреке, заједничко дете странака ВВ, рођен .... године у ..., поверен је на самостално вршење родитељског права туженој – противтужилји ББ, мајци и одређено да ће његово пребивалиште бити пребивалиште мајке. Ставом четвртим изреке, тужилац – противтужени АА обавезан је да на име свог дела доприноса издржавању малолетног ВВ плаћа месечни износ од 7.500,00 динара, почев од 12.08.2015. године, као дана подношења противтужбе па убудуће, док за то постоје законски услови, исплатом овог износа до 30-тог у месецу за текући месец, путем поштанске уплатнице на адресу тужене – противтужилје ББ. Ставом петим изреке утврђен је начин одржавања личних односа тужиоца – противтуженог и малолетног ВВ утолико да дете код оца проводи сваки други викенд од петка у 16,00 часова до недеље у 20,00 часова, сваке среде од 16,00 до 20,00 часова, половину зимског и летњег школског распуста, као и да верске и државне празнике односно рођендане дете проводи наизменично код једног и другог родитеља. Ставом шестим изреке, тужбени захтев да се тужиоцу – противтуженом малолетни ВВ повери на самостално вршење родитељског права, а тужена – противтужилја обавезе да на име издржавања детета плаћа месечни износ од 4.000,00 динара почев од пресуђења, те да дете виђа сваког радног дана од 16,00 до 20,00 часова, сваког другог викенда од петка од 16,00 до недеље у 20,00 часова, те непрекидно током

читаваог јула месеца, је одбијен. Ставом седмим изреке, у делу којим је предложено да тужилац – противтужени доприноси издржавању малолетног ВВ месечним износом преко досуђеног до износа од 200 евра у динарској противвредности, као и да дете виђа у складу са жељама, потребама и могућностима оца и детета, противтужени захтев је одбијен. Ставом осмим изреке, одређено је да свака странка сноси своје парничне трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 726/16 од 10.01.2017. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца - противтуженог и потврђена првостепена пресуда у делу одлуке о самосталном вршењу родитељског права над заједничким малолетним дететом странака ВВ, доприносу децјем издржавању и начину одржавања личних односа са дететом (ставови три – шест изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац – противтужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14) Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца – противтуженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374.став 2.тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, у браку странака, који је разведен непобијаним делом првостепене пресуде, рођен је .... године малолетни ВВ. Странке су са њим и малолетном ћерком тужене – противтужиље из првог брака, ГГ (рођеном ... године) живе у стану у ..., који је у власништву оца тужиоца – противтуженог, до краја јула месеца 2015. године, када је заједница живота фактички прекинута. Након тог времена тужена– противтужиља са децом живи у кући својих родитеља у .... На истој парцели у посебној стамбеној јединици живе њени родитељи, који јој финансијски помажу. Запослена је, са месечном зарадом од 40.000,00 динара. Политички је ангажована има функцију првог потпредседника Градског одбора странке „ДД“. У току 2006. године дијагностикована јој је тромбоцитопенија, а 2011. године била је на медицинском испитивању на ВМА због сумње на лупус, која дијагноза није потврђена. Малолетни ВВ похађа ... установу. Његове месечне потребе задовољавају се износом од 15.000,00 динара. Тужилац – противтужени након фактичког прекида заједнице живота живи сам у родитељском стану, док му родитељи живе у његовој кући која се налази на путу за .... Тренутно није запослен, али је пријављен Националној служби за запошљавање. У првој половини 2015. године радио је на броду на релацији ... – ..., а сада приход остварује изнајмљивањем алата по ком основу месечно оствари 30.000,00 динара. Нема законску обавезу издржавања трећих лица. Према извештају и мишљењу Центра за социјални рад града ..., те допунског налаза истог Центра, странке као родитељи поседују одговарајуће стамбено-материјалне услове и општу подобност за старање о детету. Од стране стручног тима Центра им је указано на обострану одговорност и

неопходно обострано ангажовање на успостављању квалитније сарадње и комуникације како малодобни ВВ не би одрастао у анксиозној атмосфери. Према мишљењу стручног тима, имајући у виду све наведено, досадашње доминантно и адекватно родитељско ангажовање тужене – противтужиље као мајке нису установљени разлози који би у овом моменту оправдали издвајање детета из њеног породичног окружења. Стручни тим Центра за социјални рад је предложио да се виђање малодобног ВВ и тужиоца – противтуженог одвија сваког другог викенда од петка у 16,00 до недеље у 20,00 часова, сваке среде од 16,00 до 20,00 часова, половину зимског и летњег распуста, а да верске и државне празнике, као и своје рођендане дете наизменично проводи код једног и другог родитеља. Према мишљењу стручног тима Центра предлог тужиоца – противтуженог да се контакти између њега и детета одвијају по привременој мери сваког викенда није оправдан, јер се тим ускраћује могућност туженој – противтужиљи, да и она са дететом проводи време викендом.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су закључили да нису испуњени услови за поверавање малолетног детета странака тужиоцу – противтуженом на самостално вршење родитељског права и правилно одлучили када су одбили тужбени захтев тужиоца – противтуженог, имајући у виду најбољи интерес малолетног детета странака, а у смислу члана 270. у вези члана 266. став 1. и 3. Породичног закона.

И по мишљењу овог суда нема околности које би водиле закључку да за сада треба тужиоцу – противтуженом поверити на самостално вршење родитељског права малолетног сина ВВ.

Наиме, одредбом члана 3. став 1. Конвенције УН о правима детета („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори“ број 15/90 и „Службени лист СРЈ – Међународни уговори“ број 4/96, 2/97), прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја је интерес детета, без обзира на то да ли их спровode јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Одредбом члана 6. став 1. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр. 18/05), прописано је да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу деце. Одредбом члана 61. став 1. истог закона прописано је да дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи, а одредбом члана 266. да је суд у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

У конкретном случају нижестепени судови су се руководили најбољим интересом малолетног ВВ и супротно ревизијско указивање Врховни касациони суд оцењује неоснованим. Нису испуњени услови за поверавање малолетног детета странака тужиоцу – противтуженом на самостално вршење родитељског права. У налазу и мишљењу Центра за социјални рад града ... и допунском налазу истога Центра, није оспоравана подобност мајке као родитеља. Имајући у виду да се ради о детету старости ... година, те да постоји природна веза детета са мајком, која се до сада адекватно ангажовала као родитељ и да је за све то време

омогућавала квалитетно и често одржавање личних односа детета са оцем, поверавање детета оцу би било противно најбољем интересу детета тог узраста, посебно што нема доказа да мајка није подобан родитељ, нити да је занемаривала дете. Мишљењу детета посвећена је дужна пажња у складу са његовим годинама и зрелошћу, како од стране стручне службе за посредовање у породичним односима, тако и од стране нижестепених судова. Да код мајке заједничког малолетног детета странака постоје било какве сметње на психичком плану које компромитују њену подобност да врши родитељско право, оне би биле уочене од стране стручног тима стручне службе за посредовање у породичним односима. Зато су неосновани ревизијски наводи тужиоца – противтуженог о погрешно примењеном материјалном праву.

Најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја. Сви елементи за процену најбољег интереса заједничког малолетног детета као што су: пол и узраст детета, емотивна везаност детета за родитеља, развојне потребе детета, нарочито на плану образовања, подобност родитеља да врше родитељско право, лично ангажовање и препознавање потреба детета, су правилно утврђени, те је у интересу малолетног детета да и даље живи у породици са мајком.

Начин, висина и трајање издржавања правилно су утврђени применом критеријума за одређивање издржавања садржаних у члану 160. – 162. Породичног закона и члана 27. Конвенције о правима детета. Правилно су утврђене потребе заједничког малолетног деча странака као повериоца издржавања, правилно водећи рачуна о узрасту и здрављу детета. Могућности тужиоца – противтуженог као дужника издржавања такође су правилно утврђене према приходима тужиоца – противтуженог, могућности за запослење и стицање зараде и његовим личним потребама. Тужилац је радно способан, у могућности да доприноси издржавању свог сина у правилно одмереном новчаном износу. Доносећи побијану пресуду нижестепени судови су се правилно руководили укупним потребама малолетног детета, исправно закључивши да је тужилац – противтужени у могућности да наведени износ на име издржавања свог сина плаћа од месечних прихода које остварује у износу од 30.000,00 динара, при чему нема законску обавезу издржавања трећих лица, те има решено стамбено питање. Овим износом, као и износом који ће мајка малолетног детета издвајати за његово издржавање (при чему се у допринос мајке урачунава и свакодневна брига и старање у подизању детета) потребе малолетног детета ће на адекватан начин бити задовољене, с обзиром на узраст и средину у којој живи, а плаћањем досуђеног износа тужилац – противтужени неће угрозити своју егзистенцију. Приликом доношења ове одлуке нижестепени судови су се руководили најбољим интересом детета, прописаним чланом 266. став 1. Породичног закона, правом малолетног детета на издржавање од родитеља у складу са чланом 55. Породичног закона, имајући у виду критеријуме, начин и висину одређивања издржавања прописаних чланом 160, 161. и 162. овог закона, правилно применивши материјално право обавезавши тужиоца – противтуженог да доприноси издржавању свог сина у наведеном износу. Стога нису основани ревизијски наводи тужиоца – противтуженог о погрешној примени материјалног права – да није правилно примењен члан 160. Породичног закона, јер нису

правилно утврђене потребе малолетног детета, нити приходи тужиоца – противтуженог.

У обезбеђењу средстава потребних за издржавање детета родитељи су дужни да обострано учествују, при чему се родитељу који врши родитељско право над дететом у допринос свакако рачуна и свакодневно ангажовање на нези, чувању и васпитавању. Тај родитељ је такође дужан да и материјално доприноси дечјем издржавању с обзиром на постојећу радну способност. Дакле, нема само тужилац – противтужени обавезу издржавања малолетног ВВ. Та обавеза једнако стоји и на страни мајке детета која је дужна удовољити потребама детета, па и на терет обима задовољења сопствених потреба. Чињеница да одређени временски период малолетни ВВ проводи код оца, не води ослобађању законске обавезе издржавања малолетног детета коју он има, као што ни мајка детета којој је дете поверено на чување и васпитање, такође не може тражити ослобођење од законске обавезе издржавања малолетног детета за све време које дете проводи код ње.

Ревизијски наводи којима се истиче да је најбољи интерес детета да се начин одржавања личних односа одреди на тај начин што би малолетно дете странака проводило сваки викенд са оцем, нису основани. Правилно нижестепени судови сматрају да је најбољи интерес малолетног детета да малолетни ВВ са тужиоцем – противтуженим личне односе одржава сваког другог викенда од петка у 16,00 часова до недеље у 20,00 часова, посебно имајући у виду да осим два викенда дете са оцем проводи и сваку среду од 16,00 до 20,00 часова, половину зимског и летњег школског распуста, као и да верске и државне празнике, односно рођендане дете проводи наизменично код једног и другог родитеља, а који модел је одређен и од стране надлежног Центра за социјални рад. На тај начин постиже се континуитет у комуникацији између оца и детета, што свакако доприноси и квалитетнијем односу детета и оца, а који је у интересу малолетног детета странака, те да би одређивање да малолетни ВВ са оцем проводи сваки викенд дете било лишено задовољства које доноси провођење тих викенда и са мајком која је осталим данима у недељи радно ангажована и није у могућности да се у потпуности посвети детету. Имајући у виду наведено, правилно је примењено материјално право и уређен начин одржавања личних односа оца и малолетног детета, у смислу члана 61. и члана 78. став 3. Породичног закона.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија,
Љубица Милутиновић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић